

**МАТЕРІАЛИ Х З'ЇЗДУ
УКРАЇНСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ
ЧЕРЕПНО-ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВИХ ХІРУРГІВ**

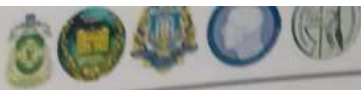
**Київ
16.05.2025**

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
ЄВРОПЕЙСЬКА АСОЦІАЦІЯ ЧЕРЕПНО-ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ХІРУРГІЇ
УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ЧЕРЕПНО-ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВИХ ХІРУРГІВ**

МАТЕРІАЛИ Х З'ЇЗДУ УКРАЇНСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ ЧЕРЕПНО-ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВИХ ХІРУРГІВ

**Київ
16.05.2025**

ЗМІСТ

I. ПИТАННЯ ІСТОРІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ФАХУ

75 років з дня народження професора Маланчука Владислава Олександровича.....	
Професор Таїров Умар Таїрович.....	
Маланчук В.О.	
Професор Рузін Геннадій Петрович.....	
Григоров С.М., Рекова Л.П., Сторожева М.В.	
Роль кафедри в розвитку черепно-щелепно-лицевої хірургії в Україні.....	
Маланчук В.О., Воловар О.С.	
Черепно-щелепно-лицева онкологія в Україні, 30 років (операція в Києві 25 вересня 1995 р. в ІНХ НАМН України)	
Маланчук В.О.	
XVI конгрес Азійської асоціації щелепно-лицевих хірургів (ААЩЛХ) – АСОМС 2024	
Бродецький І.С., Маланчук В.О., Бродецька Л.О., Ребенков С.О.	
XXVII конгрес Європейської асоціації черепно-щелепно-лицевих хірургів (ЕАСМФС)	
Бродецький І.С., Воловар О.С., Бродецька Л.О., Рибачук А.В., Логвиненко І.П.	
Наукові досягнення молодих вчених київської стоматологічної школи	49
Маланчук В.О., Жураковська Г.В.	

II. ЗНЕБОЛЕННЯ, ВИДАЛЕННЯ ЗУБІВ, ЗАПАЛЬНІ
ПРОЦЕСИ ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ДІЛЯНКИ

Актуальність та умови збереження нижнього третього моляру при утрудненому прорізуванні	52
Добрий-Вечір Т.В., Скворцова І.Г., Березовська Н.А.	
Автотрансплантація зуба як хірургічний метод лікування аномалійно розташованих фронтальних зубів	56
Бінецький С.М.	
Використання біомеханічної моделі для видалення мезіально нахилених ретендованих нижніх третіх молярів	57
Аветіков Г.Д., Локес К.П., Гаврильєв В.М.	
Якісний склад мікробіоти гнійного осередку у пацієнтів із одонтогенними флегмонами щелепно-лицевої локалізації	58
Кіптілій А.В., Стебловський Д.В., Аветіков Д.С.	

Мікробіота гнійної рани, як процесів щелепно-лицевої локес К.П., Аветіков Д.С.	
підеміологія кістозних ур Юдодюк В.В.	
енцидиви після оперативн періодонтитів. Новий опер опчий Д.В., Чумаченко О.	
Особливості гістологічн Шувалов С.М., Кригач	
Звнутришньотканинний лікуванні рецидивів хро Чумаченко О.В., Топчий	
Особливості загосення щелепно-лицевої ділян Далішук А.І., Полішук	
Аналіз структури зах «Центру голови та ш об'єднання м. Львов Матоліч У.Д., Ушт	
Остеонекрози щеле Крикляс В.Г., Крик	
Еволюційно-морф черепу людини, оп ротоглотки при на Шувалов С.М.	
Оцінка етіологічн підскроневої та к Григоров С.М., Р	
III. Т	
Експериментал вмісного остео репаративний Маланчук В.О.	

Мікробіота гнійної рани, як чинник клінічного перебігу запальних процесів щелепно-лицевої локалізації	59
<i>Докає К.П., Аветіков Д.С.</i>	
Епідеміологія кісткових уражень щелеп у дітей	60
<i>Ододж В.В.</i>	
Рецидиви після оперативного лікування хронічних деструктивних періодонтитів. Новий оперативний підхід	62
<i>Тончій Д.В., Чумаченко О.В.</i>	
Особливості гістологічних форм кіст у фісурах щелеп	66
<i>Шувалов С.М., Криничних Г.І., Кулицька О.В., Нагайчук В.В.</i>	
Внутрішньотканинний електрофрез лікарських засобів при лікуванні рецидивів хронічних деструктивних періодонтитів	68
<i>Чумаченко О.В., Тончій Д.В., Перминов О.Б.</i>	
Особливості затиснення одонтогенних абсцесів та флегмон щелепно-лицевої ділянки на фоні патології печінки	70
<i>Датічук А.І., Поліщук С.С., Поліщук В.С., Шувалов С.М.</i>	
Аналіз структури захворювань і методів лікування у відділенні «Центру голови та ший» КНП «І територіального медичного об'єднання м. Львова»	72
<i>Матоліч У.Д., Уштан С.В., Маска-Чала О.З., Федорова О.Л.</i>	
Остеонекрози щелеп у практиці лікаря-стоматолога-хірурга	74
<i>Крикляс В.Г., Крикляс К.В.</i>	
Еволюційно-морфологічний підхід до розвитку та формування черепа людини, оцінки функціональних порушень рота та ротоглотки при наявності їх дефектів і патологічних станів	77
<i>Шувалов С.М.</i>	
Оцінка етіологічних факторів розвитку запальних процесів підскроневої та крилопіднебінної ямок	79
<i>Тригоров С.М., Рекова Л.П., Василенко В.М., Сторожєва М.В.</i>	
ІІІ. ТРАВМА ТА РЕКОНСТРУКТИВНО-ВІДНОВНА ХІРУРГІЯ ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ДІЛЯНКИ	
Експериментально-морфологічна оцінка впливу гідроксипатит-вмісного остеотропного матеріалу та електростимуляції на репаративний остеогенез нижньої щелепи	82
<i>Маланчук В.О., Гусейнов А.Н., Бойко А.А., Гринюк О.І.</i>	

Систематизація анатомічних і функціональних порушень у пацієнтів із недорозвиненням нижньої щелепи (за ступенем вираження клінічних проявів)	81
<i>Скворцова І.Г., Добрий-Вечір Т.В.</i>	
Результат лікування односторонньої нижньої мікрогнатії при недорозвиненні в межах 11-29% способом місцевої кісткової пластики	84
<i>Скворцова І.Г., Добрий-Вечір Т.В.</i>	
Застосування титанових пластин при лінійних переломах тіла нижньої щелепи.....	86
<i>Свирида О.С., Стебловський Д.В., Аветіков Г.Д.</i>	
Динаміка гісто-морфологічних змін у м'яких і кісткових тканинах щелепно-лицевої ділянки при вогнепальних ушкодженнях у щурів (в експерименті)	89
<i>Гулюк А.Г., Педченко Д.М., Савенко Т.О., Логай В.А.</i>	
Діагностика гемодинаміки при травматичних ушкодженнях середньої ділянки обличчя та нижньої щелепи	92
<i>Литовченко Н.М.</i>	
Полімерні мембрани, що резорбуються, на основі біодеструктуючих поліуретансечовин для спрямованої регенерації кісткової тканини щелепно-лицевої ділянки	94
<i>Астапенко О.О., Рожнов А.С., Денисенко В.Д.</i>	
Визначення остеокальцину в крові експериментальних тварин як основного біохімічного показника остеогенезу	96
<i>Бойко А.А., Маланчук В.О., Гусейнов А.Н., Гринюк О.І., Наконечна О.А.</i>	
Аналіз протоколів хірургічного лікування дітей з вродженими наскрізними однобічними незрощеннями губи та піднебіння	102
<i>Шафета О.Б., Чехова І.Л.</i>	
Етапна реабілітація постраждалих із вогнепальними ураженнями щелепно-лицевої ділянки	103
<i>Нагірний Я.П., Дзіх О.І., Катеринюк В.О.</i>	
Досвід первинної хірургічної обробки мінно-вибухових поранень щелепно-лицевої локалізації за матеріалами відділення щелепно-лицевої хірургії та отоларингології КНП «Херсонська обласна клінічна лікарня».....	107
<i>Лук'яненко М.А., Падалка Р.М., Непомнящий В.М., Дуднік Д.Г., Трофимов С.С.</i>	

Оцінка ефективності
активності ротової по
Сушта А.О., Шувалов

Застосування дексам
лощинної остеотомі
Тогвиненко І.П., Дах

Ефективність заміщ
використанні синте
іегованої германієм
Жмурко А.О., Палиш

Роль субстрату для
при виконанні реко
лицевій ділянці

Ємельянов С.Д., Ас

Варіанти фіксує
лікуванні перелом
Маланчук В.О., А

IV. ХВОРО

Сучасні методи д
порушень скроне
Костюк Т.Р., Вол

Порушення відкр
Єфименко В.П.,

Рациональність р
лікуванні боль
оклюзійно-арти
Проценко А.М.,

Структурно-фу
показників хвор
Вовк В.Ю., Вов

Одномоментна
Чемерис В.В.

Застосування
Єфисько В.М.,

Зменшення ре
Перепел В.В.

83	Оцінка ефективності оперативного втручання по функціональній активності ротової порожнини	111
	<i>Кушта А.О., Шувалов С.М.</i>	
84	Застосування дексаметазону та PRGF маси при виконанні площинної остеотомії нижньої щелепи	113
	<i>Логвиненко І.П., Дахно Л.О., Бурсова В.С.</i>	
86	Ефективність заміщення кісткового дефекту щелепи кроля при використанні синтетичного матеріалу кальцій-фосфатної кераміки, легованої германієм	115
	<i>Жмурко А.О., Паливода Р.С.</i>	
89	Роль субстрату для замішування кістково-пластичного матеріалу при виконанні реконструктивно-відновних операцій в щелепно-лицевій ділянці	117
	<i>Ємельянов С.Д., Астапенко О.О.</i>	
92	Варіанти фіксуючих пластин для остеосинтезу при хірургічному лікуванні переломів щелеп	118
	<i>Маланчук В.О., Астапенко О.О., Мазурик Я.М.</i>	

IV. ХВОРОБИ СКРОНЕВО-НИЖНЬОЩЕЛЕПНОГО СУГЛОБА

94	Сучасні методи діагностики (променева візуалізація) внутрішніх порушень скронево-нижньощелепних суглобів	122
	<i>Костюк Т.Р., Воловар О.С.</i>	
96	Порушення відкривання рота у дітей: причини, механізми, наслідки	124
	<i>Єфименко В.П., Ковтун Т.О.</i>	
102	Рациональність реалізації попередніх заходів при ортопедичному лікуванні больового синдрому дисфункції СНЩС у хворих при оклюзійно-артикуляційних розладах	126
	<i>Проценко А.М., Решетник Л.Л., Сорокіна К.О.</i>	
103	Структурно-функціональна модель скринінгу клінічно-інструментальних показників хворих при дисфункції стоматогнатичної системи	127
	<i>Вовк В.Ю., Вовк Ю.В.</i>	

V. ДЕНТАЛЬНА ІМПЛАНТАЦІЯ

107	Одномоментна дентальна імплантація на нижній щелепі	130
О.	<i>Чемерис В.В.</i>	
	Застосування дентальних імплантантів з модифікованою поверхнею	131
	<i>Єфисько В.М., Єфисько Н.А.</i>	
	Зменшення резорбції кістки при негайній імплантації після видалення зуба	132
	<i>Перерва В.В., Вефелев С.Ю.</i>	

Застосування коротких імплантів в бокових ділянках нижньої щелепи при дефіциті кістки (навігаційна хірургія).....

Гордійчук М.А., Шпачинський О.С., Михайлик Т.В., Буднікова А.В.

Клінічний випадок ранньої втрати первинної стабільності імплантатів після відновлення зубної дуги верхньої щелепи за методикою «all-on-4».....

Швидченко В.С., Крижанівська О.О., Єфисько В.М., Єфисько Н.А.

Короткі циліндричні дентальні імплантати: реальність та довготривалі результати.....

Воловар О.С., Михайлик Т.В., Гордійчук М.А.

Дентальні імплантати 2019–2024 рр.

Маланчук В.О., Климентьев В.Г.

Деякі аспекти залежності методу фіксації ортопедичної конструкції на дентальних імплантатах та переімплантиру.....

Поліщук В.С., Шувалов С.М., Поліщук С.С., Далищук А.І.

VI. ПРОБЛЕМИ СЛИННИХ ЗАЛОЗ. ПИТАННЯ ОНКОЛОГІЇ

Результати хірургічного лікування хворих плеоморфними аденомами великих слинних залоз.....

Бродецький І.С., Маланчук В.О.

Видовий склад та кількісні параметри мікроорганізмів секрету привушних залоз у дітей при хронічному паренхіматозному паротиті в період ремісії.....

Ткаченко П.І., Попело Ю.В., Лохматова Н.М., Білоконь С.О., Доленко О.Б., Коротич Н.М., Окулов Ю.В.

Оцінка змін біохімічних показників периферійної крові, ротової рідини та в пухлині до і після селективної внутрішньоартеріальної поліхіміотерапії в самостійному режимі і селективної внутрішньоартеріальної поліхіміотерапії разом з внутрішньоартеріальною інфузією розчину глюкози.....

Лунгу К.В., Лунгу В.І.

Карцинома малої слинної залози в проекції верхівки кореня зуба (клінічний випадок).....

Пюрік В.П., Проць Г., Махлинець Н.П., Костишин І.Д.

Морфологічні відмінності кіст ший та їх лікування.....

Маланчук В.О., Сидоряко А.В.

VII. ПЛАСТИЧНА ХІРУРГІЯ

Порівняльна характеристика термі після її пошкодження.....

Кураковська Г.В., Маланчук В.О.

Офтальмологічні показники.....

Істапенко О.О., Ємельянов А.А.

«Штучна кістка» та кістка в стоматології.....

Передков К.Я., Передков К.Я.

Оцінка впливу м'якотканого трансплантата при реконструкції.....

Османов Б.Х., Копчак А.А.

VIII. ПИТАННЯ

Використання програмного забезпечення для контролю якості гігієни.....

Прощенко А.М., Трушко А.А.

Використання iPRF у лікуванні хронічного генералізованого пародонтиту.....

Сергеева А.В.

Зміни слизової оболонки при рефлюксній хворобі.....

Кушта А.О., Вайсман А.А.

Помилки в діагностиці в порожнині рота та їх наслідки.....

Несин О.Ф., Печковський С.С.

Біохімічні зміни в ротовій рідині.....

Поліщук О.О., Шінкаренко О.О.

Цифровий аналіз дентальних підвищеного стирання.....

Жегулович З.Є., Симоненко С.С.

Цифрові технології в стоматології.....

Алфьоров А.І., Біденко А.А.

VII. ПЛАСТИЧНА ТА ЕСТЕТИЧНО-ВІДНОВНА ХІРУРГІЯ ГОЛОВИ І ШИЇ

Порівняльна характеристика формування колагенових волокон у дермі після її пошкодження та закриття рани різними методами..... 160
Жураковська Г.В., Маланчук В.О.

Офтальмологічні показання для блефаропластики (клінічний приклад)..... 161
Астапенко О.О., Ємельянов С.Д., Михайлик Т.В., Гордійчук М.А.

«Штучна кістка» та кісткова пластика в щелепно-лицевій хірургії і стоматології..... 163
Передков К.Я., Передкова Т.К.

Оцінка впливу м'якотканинного клаптя на резорбцію кісткового трансплантата при реконструкції дефектів нижньої щелепи 166
Османов Б.Х., Копчак А.В.

VIII. ПИТАННЯ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

Використання програмного забезпечення зі штучним інтелектом для контролю якості гігієни ротової порожнини..... 168
Проценко А.М., Трушков О.О.

Використання iPRF у комплексному лікуванні хворих молодого віку на хронічний генералізований пародонтит, ускладнене оклюзійною травмою..... 169
Сергеева А.В.

Зміни слизової оболонки ротової порожнини при гастроезофагеальній рефлюксній хворобі..... 171
Кушта А.О., Вайсман О.О., Гребенюк Д.І.

Помилки в діагностиці клінічних проявів пухирчастої хвороби в порожнині рота та їх попередження..... 174
Несин О.Ф., Печковський К.Є., Тімохіна Т.О., Черкасова О.В.

Біохімічні зміни в ротовій рідині хворих на червоний плоский лишай..... 176
Поліщук О.О., Шінкарук-Диковицька М.М., Скиба В.Я.

Цифровий аналіз дентальної оклюзії на тлі генералізованого підвищеного стирання зубів 177
Жегулович З.Є., Симоненко Р.В., Етніс Л.О., Сорокіна К.О.

Цифрові технології в керованій ендодонтії..... 179
Алфьоров А.І., Біденко Н.В.

IX. ПИТАННЯ ДИТЯЧОЇ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

Практичні рекомендації щодо догляду за порожниною рота у дітей з гострими лейкеміями

Савичук О.В., Зайцева Є.М., Плиська О.М., Легенчук О.В.

Long-term results of caries treatment in children with fixed orthodontic appliances

Shumynska T.A., Melnychuk T.A.

Розповсюдженість локальних чинників ризику захворювань

періодонту у дітей

Остапко О.І., Голубєва І.М.

Спосіб місцевого лікування виразкового гінгівіту у дитини 14 років.

Клінічний випадок

Опанасенко О.О., Мозгова О.М., Вовченко Л.О.

Показники мінерального обміну та їх роль у розвитку ускладнень

некаріозних уражень зубів у дітей

Любарєць С.Ф.

X. ПИТАННЯ НАВЧАННЯ В ЗВО

Можливості використання Microsoft Teams для навчального процесу

в медичному ЗВО

Воловар О.С., Крижанівська О.О., Швидченко В.С., Облап М.В.

Нормативно-правова база забезпечення практичної підготовки

майбутніх магістрів стоматології

Кульбашина Я.А.

Зміна освітньої парадигми в підготовці сучасного лікаря-стоматолога

Шматко В.І.

Ілюстровані тестові завдання у вивченні розділу «захворювання

слизової оболонки порожнини рота»

Несин О.Ф., Печковський К.Є., Тімохіна Т.О.

Дентальна імплантація військового із студентами стоматологічного

факультету НМУ імені О.О. Богомольця на парі з вибіркової дисципліни,

в умовах воєнного стану

Шевчук Р.І., Плиська В.В.

Майстер-клас «Дентальна імплантація» (2025)

Воловар О.С., Єфисько В.М., Бродецький І.С., Жураковська Н.А.,

Єфисько Н.А., Крижанівська О.О.

Світлої пам'яті Геннадія Петровича Рузіна (11.05.1941-24.04.2024)

I. ПИТ

75 РО

МАЛАН

14 червня

вченому, талан

ту Національн

Олександрови

чини, науки та

Владислав

Херсон. У 19

ського медич

Сергій Іванов

слава Олекс

го інституту

успішно закін

нувся в Херс

близько 650

сандрович за

Владисла

динатурі ка

туту (1976–

У 1984 році

науковий ст

професора. З

логії та щел

імені О.О. Б

У 1986

власного п

цієнта замі

тракційний

дефектів і д

тоди лікува

доцентом Л

цію. Малан

бути методом вибору лікаря-хірурга при лікуванні рецидивів радикальних кіст. 7. Не рекомендується піддавати причинний зуб навантаженню пов'язаному з протезуванням раніше ніж через 6 міс. після оперативного втручання, що сприяє зменшенню рецидивів у післяопераційному періоді. 8. Використання остеотропних матеріалів для заповнення післяопераційних кісткових дефектів щелепи не впливало на зменшення частоти виникнення післяопераційних рецидивів захворювання.

ОСОБЛИВОСТІ ГІСТОЛОГІЧНИХ ФОРМ КІСТ У ФІСУРАХ ЩЕЛЕП

Шувалов С.М., Криничних Г.І., Кулицька О.В., Нагайчук В.В.
Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова,
Вінниця, Україна

Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії

У внутрішньоутробному періоді різцева кістка плода поділена ембріональними щілинами на чотири фрагменти. Злиття цих фрагментів у єдину верхньощелепову кістку супроводжується процесами проліферації і лізису клітин екто- і ендодермального епітелію, мезенхіми, епітелію зубної пластинки. Складність онтогенетичних процесів формування різцево-верхньощелепного сполучення призводить до виникнення цілої низки патологічних утворень (кісти, розщілини, аномалії прорізування зубів) (Козін І.А., 1996; Patten B.M., 1959, 1961; Millard D.R., 1976). Практично у кожному випадку гістологічного дослідження кіст даної ділянки зустрічаються такі розбіжності у будові тканин, які не дозволяють точно сформулювати діагноз, класифікувати та скласти оптимальний план лікування (Шувалов С.М., Криничних Г.І., 2023). Тому варіанти будови тканин кіст різцевої ділянки потребують подальшого, більш глибокого вивчення.

Мета: Виявити види патологічних процесів, що виникають у ділянках фісур щелеп, визначити їх гістологічні варіанти будови.

Матеріали та методи. Проведено аналіз гістологічних препаратів кіст фронтальних ділянок щелепи у пацієнтів щелепно-лицевого відділення ВОКЛ ім. М.І. Пирогова.

Результати. Нами було проведено порівняння гістологічних картин кіст, локалізованих у фісурах щелеп. Так, у серединній різцевій ділянці верхньої щелепи можуть бути виявлені: кісти різцевого каналу, центральні гігантоклітинні гранульоми, радикалярні кісти, остеохондроми, латеральні періодонтальні кісти, кісти прорізування, резидуальні кісти.

у бічній р
кісти, кіс
остеохонд
кулярні, к
прорізуван
гігантоклі
тогенні мі
геморагіч
діанні ман

Визнач
нозологіч
му дослід
з різноман
видів пато

Вистел
щини та п
жуть бути
епітелії. Ч
були виявл

У деяк
чить про п
вої тканин

Тип ви
ті запальн
стелка мож
запальним
диференці

На від
том тканин

Виснов
розташува
нами, і нав
змінами в
ним гістол
рургічний
сформуват
ембріональ
ділити гру

у бічній різцевій ділянці: латеральні періодонтальні кісти, гінгівальні кісти, кісти прорізування, резидуальні кісти, периапікальні гранульоми, остеохондроми; у глобуломаксиллярній ділянці: радикулярні кісти, фолікулярні, кератокісти, остеохондроми, латеральні періодонтальні, кісти прорізування, резидуальні кісти, периапікальні гранульоми, центральні гігантоклітинні гранульоми, кальцифікуючі одонтогенні кісти, одонтогенні міксоми, аденоматозні одонтогенні пухлини, амелобластоми, геморагічні кісткові кісти; у серединній нижньощелепній ділянці – медіанні мандибулярні, гінгівальні, травматичні, запальні кісти.

Визначено, що виокремлення глобуломаксиллярних кіст, як окремого нозологічного виду (Thoma, 1937), є недоречним, так як при поглибленому дослідженні (Shear M., Speight P., 2006) було виявлено цілу низку кіст з різноманітним гістологічним будови. Нами було визначено до 15 різних видів патологічних уражень цієї ділянки.

Вистелки кіст були представлені різноманітним епітелієм різної товщини та поширеності. У будову оболонки кіст даних ділянок також можуть бути залучені респіраторний, одонтогенний, залозистий чи ротовий епітелії. Часто спостерігались явища орто- та паракератинізації. Також були виявлені метапластичні зміни у формі слизових чи війчастих клітин.

У деяких препаратах спостерігали гіалінові тіла, що, ймовірно, свідчить про порушення етапів остеогенезу та подальше формування хрящової тканини.

Тип вистелки міг залежати від стадії розвитку кісти чи інтенсивності запального процесу. На ранніх стадіях розвитку кісти епітеліальна вистелка може проліферувати та утворювати аркаду з інтенсивним супутнім запальним процесом, але із ростом кісти вистелка стає із чітким ступенем диференціації.

На відміну від інших видів кіст, у резидуальних основним компонентом тканин був фіброзний, а не епітеліальний.

Висновки. Кісти цих ділянок відрізнялись одна від одної залежно від розташування вздовж трьох ембріональних щілин, які розглядаються нами, і навіть між однаковими нозологічними формами та патологічними змінами в межах одного виду. Тому класифікувати ці кісти лише за одним гістологічним критерієм дуже складно і, враховуючи однотипний хірургічний підхід до видалення кіст, доцільно, крім відомих класифікацій, сформувати окрему групу, засновану на їх локалізації та походженню з ембріональних щілин різцевого відділу верхньої щелепи. Доцільно виділити групи кіст глобуло-максиллярної ділянки та кіст різцевого каналу.